Federalisme: la garantia per a Catalunya.

Opinió | 20-10-2012 | 15:57

No diré res que no sàpiguen si començo aquest article recordant que des de fa una temps més aviat llarg, especialment durant les setmanes que han vingut des de l?onze de setembre cap aquí, el debat polític s?ha fet més intens i al carrer es palpa una desafecció molt impregnada a la consciència dels ciutadans i ciutadanes. Aquesta realitat que, aparentment sembla una contradicció, es pot plantejar, en canvi, com una evolució del pensament col?lectiu que s?ha d?entendre, des del meu punt de vista, com un salt endavant a partir del qual la societat catalana encetarà un nou període de la seva història. És possible que s?hagi arribat fins aquest punt de resultes de la crisi, però el cas és que els ciutadans i les ciutadanes del nostre país estan demanant una transformació profunda, a tots nivells; estan reivindicant el retorn de la política arran de terra com la manifestació de l?opinió del poble; i, sobretot, estan exigint respecte.

Catalunya té una nova visió de la realitat i l?ha bastida amb plantejaments sorgits d?una reflexió que ha estat possible, també, per la major i millor formació de les persones que conformen el teixit social del país. Hem encetat un procés de transformació per a l?enfortiment de la nostra estructura de societat. Catalunya reclama, amb maduresa i un to sensat, el dret a decidir un canvi en la relació amb Espanya perquè, la societat catalana, vol un país amb representants polítics honestos; sistemes de participació en l?activitat política, plenes garanties socials i un finançament adequat; amb un teixit industrial adaptat a la nova realitat empresarial; amb la cultura, l?educació i els serveis socials establerts com els eixos substancials de la nostra evolució com a nació. Nosaltres, que som i ens sentim una part d?aquesta societat, també ho reclamem.

És possible que també hagin sentit a dir que a Catalunya no hi ha federalistes. No és cert. N?hi ha. I el partit dels socialistes els representa. El federalisme és un element de cohesió per a les societats amb diferències culturals i socials d?una certa fondària. És cert, o com a mínim ho sembla, que la boira planeja sobre el coneixement del federalisme i els qui en blasmen, tiren més d?oïda que de raó i li resten validesa abans de fer-ne una anàlisi enraonada. A Europa hi ha sis països amb una estructura federal: Alemanya, Rússia, Bèlgica, Àustria, Bòsnia Herzegovina i Suïssa, que té una estructura confederal, i és un cas a part. El model alemany, per exemple, estableix que una part molt important de les funcions legislatives recaigui el govern central, el bund, i que les administratives corresponguin als anomenats länd (estats), que al mateix temps, participen vivament en la política conjunta a través de les facultats legislatives del Bundesrat, la cambra de

representació territorial alemanya. Tots els länd tenen presència al Bundesrat amb una quantitat de representants que va de tres a sis però, en les votacions, els representants de cada länd valen per un i han de fer una votació unitària. El model alemany és un federalisme basat en la proporcionalitat i tendeix a un allunyament sistemàtic del conflicte. L?objecte del federalisme és la reconciliació de la unitat i la diversitat.

Pot semblar un argument idealista, i més en un país com el nostre en el què el federalisme, contràriament a l?opinió internacional, s?interpreta com un element catastròfic. La idea d?unitat en la diversitat del federalisme pot semblar un pèl idealista, si volen, insisteixo, però és una realitat inevitable que caurà de madura per l?efecte de l?evolució de la societat. En un món en el què les nacions-estat unitàries no poden governar amb eficiència societats complexes i diverses, el federalisme apareix com el sistema més flexible i dinàmic en el qual s?adequa la participació de l?Estat a les necessitats locals. La descentralització federal és la garantia que Catalunya podrà desenvolupar el seu talent com a nació en plena llibertat legislant i executant polítiques pròpies.

El model alemany és un model de cohesió, com ho és el suís, que va sorgir del respecte a la diversitat cultural i la tradició cantonal. La multiplicitat cultural també ha estat el model dels sistemes federals del Canadà, que volia garantir el dualisme franco-anglès, i de Bèlgica, que va néixer de la fragmentació entre flamencs i valons. Els socialistes volem que Catalunya participi en el procés per reestructurar Espanya, amb la perspectiva d?un model federal propi i la reforma de la constitució del 1979 per adaptar-la a les singularitats del conjunt del territori estatal, que és complex i divers. I és precisament en aquest punt en el qual tot plegat pren encara més sentit. El federalisme aporta solucions als problemes de les divisions polítiques i socials en allò que s?anomenen ecologies humanes complexes.

JULI FERNÁNDEZ IRUELA
Cap de llista per Girona del Partit dels Socialistes de Catalunya

Fuente: GN
Autor: JULI FERNÁNDEZ IRUELA